

Drago Ščernjavič
Državni svetnik

Ljubljana, 13. 3. 2015

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
Gospod MITJA BERVAR, predsednik

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	17-03-2015
Šifra:	110-0115-511
Povezava:	010-1015-117
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Vprašanja Vladi Republike Slovenije glede avtorskih pogodb, podjemnih pogodb, s.p.-jev, d.o.o.-jev in tržne dejavnosti v javnem sektorju

Na podlagi 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09; 101/10 in 6/14) predlagam, da se Vladi Republike Slovenije postavijo naslednja vprašanja:

- kaj bo Vlada naredila glede prihodkov, odhodkov in presežkov (primanjkljajev), finančnih naložb in stanje dolga javnih zavodov, javnih agencij in javnih skladov po zaključnih računih za leto 2013, ki so znani in kjer so znašali skupaj prihodki po denarnem toku 5.376.750.359 evrov, odhodki pa 3.942.642.116 evrov (vir: Ajpes, podatkovna baza ZR za leto 2013). Po zaključnih računih za leto 2014 je treba posebej ugotoviti, kakšen je tržni delež po posameznih dejavnostih, zavodih, agencijah, skladih.
- ali bo Vlada pristopila k spremembi področne zakonodaje in uredila postopek, merila, kriterije za izvajanje avtorskih pogodb, pogodb o delu, svetovanj, in ali bo ta vprašanja uredila tudi v statutih javnih zavodov?
- ali bo Vlada pripravila natančno analizo stanja, ki zadeva delo po avtorskih pogodbah, podjemnih pogodbah, svetovanja, s.p.-jev, d.o.o.-jev in tržne dejavnosti v javnem sektorju, in bo vsebovala prostorski in časovni vidik opravljanja te vrste dela, kdo ga opravlja in opredeljevala vzroke za povečan obseg dela in izplačil. Ali namerava Vlada na tej osnovi sprejeti poseben akt oziroma predpis, s katerim bi uredila pogoje in omejitve za takšno delo in zagotovila bolj racionalen način za opravljanje dela po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah?
- ali bo Vlada predlagala spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ali katerega od področnih zakonov, ki bodo zamejile privatizacijo delovnega časa (še vedno je 8-urni delovni dan, 40-urni delovni teden), sredstev, prostorov in vsebine ter dela zaposlenih, torej vseh tistih, ki so na s.p.-jih, avtorskih pogodbah, podjemnih pogodbah, svetovanju, d.o.o.-jih, inštitutih in sodelujejo z javnim sektorjem oziroma realnim sektorjem?
- ali bo Vlada poskrbela, da bodo diplomanti in drugi opravili pripravništvo in da se bodo odprla nova delovna mesta, da bodo mlajši asistenti in raziskovalci končno ustrezno plačani in ne bodo še naprej v številnih okoljih opravljali neplačanih nadur kot nikjer zabeleženi mentorji diplomskih nalog, se zadnji podpisovali na raziskovalne projekte, delali na svojih računalnikih in sanjarili o sredstvih za individualno znanstveno-raziskovalno in umetniško delo?

- ali bo Vlada preverila, koliko elementov delovnega razmerja ali privatizacije se skriva v vseh teh avtorskih in podjemnih ter drugih pogodbah, svetovanju, s. p.-jih, d.o.o.-jih? Zakaj se ne uvede določena omejitev oziroma konkurenčna klavzula in razmejitev, kaj je delo v javnem sektorju, kaj se mora opraviti za plačo, ki jo posameznik prejema ter kaj je dovoljeno in kaj ne?

Obrazložitev:

Na izdatke za izplačila po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah, ki jih je razkril Supervizor, je Republiški odbor Sindikata državnih organov že **6. 2. 2004** opozoril tedanjega predsednika vlade mag. Antona Ropa ter nato v nadaljnjih letih še aktualne vlade. Zahtevali smo, da se oblikuje natančna analiza stanja, kje se to delo opravlja, kdo ga opravlja, opredeli vzroke za takšen obseg dela in izplačil ter na tej osnovi sprejme poseben akt oziroma predpis, s katerim bi uredili pogoje in bolj racionalen način za opravljanje dela po pogodbah o delu in avtorskih pogodbah. Ugotavljamo pa, da je po vseh teh letih dovolj opozoril, ugotovitev, analiz in da je potrebno **nekaj narediti**.

Posebej se je na ta problem opozarjalo v zadnjih letih varčevanja in pogajanj o plačah ter iskanju prihrankov na raznih področjih. V zvezi s tem smo opozorili tudi predsednike vlad: Janeza Janšo, Boruta Pahorja, Alenko Bratušek, pa tudi aktualnega predsednika vlade dne 1. 10. 2014 s posebnim pismom, kjer je bilo med dvanajstimi področji izpostavljeno tudi to področje (avtorske pogodbe, podjemne pogodbe) kot vir prihrankov in način, da se ne bi posegalo v maso plač in druge prejeme velike večine javnih uslužbencev. Izpostavili smo tudi vse prihodke, odhodke, presežke za vse javne zavode, javne agencije in javne sklade **po zaključnem računu za leto 2013** (vir: Ajpes, zaključni račun). Ugotovili in izpostavili smo, kakšni so prihodki po denarnem toku v letu 2013 (razvidno, kakšen je tržni delež), kakšna so bila sredstva iz blagajn javnega financiranja in kakšna je razlika/presežek v vseh navedenih subjektih ter podali konkretne predloge, tako na pogajanjih za plače v javnem sektorju in na seji Ekonomsko socialnega sveta.

Ponovno izpostavljamo in zahtevamo, da se naredi natančen pregled po ministrstvih, organih v sestavi ministrstev, vladnih službah in širše v javnem sektorju – javnih zavodih, javnih agencijah, javnih skladih, tudi **z imeni in priimki**, kdo so tisti, ki odločajo, da se sklepajo avtorske, podjemne in svetovalne pogodbe z zunanjimi izvajalci. V državni upravi je po vrstah delovnih mest 39 funkcionarjev, 39 uradnikov na položaju in kateri od uradnikov – višji sekretar - 32, sekretar - 1.689, podsekretar -1.616 – je podpisoval te pogodbe in kakšne so te pogodbe po vsebini (vir: Kadrovsko poročilo za leto 2013). To je pomembno zato, da se ugotovi, kakšne so kompetence in reference po vsebini in kaj bi se lahko opravilo z lastnimi kadri v javni upravi in tudi širše v zavodih v javnem sektorju, ne da se tako široko pristopa k sklepanju avtorskih pogodb in pogodb o delu. Najbrž v marsikaterem okolju tudi s samim seboj! Stanje je alarmantno in nesprejemljivo, če je bilo v letu 2014 odšteti za zunanje izvajalce najmanj **133 mio evrov**.

Predlagamo, da se **sprejme ali dopolni poseben akt** glede zmanjšanja sredstev iz

blagajn javnega financiranja vsem tistim in za toliko, kolikor so se »pokrili« z avtorskimi pogodbami, pogodbami o delu in tudi tržno dejavnostjo pri masi za plače in drugih prejemkih.

Predlagamo, da se ugotavlja konkretna odgovornost v posameznem okolju, če so posamezniki sklepali pogodbe sami s seboj ali na račun znanja, ki je že prisotno v določenem okolju in bi ga bilo potrebno samo aktivirati. S prihranki bomo tako lahko v drugem polletju 2015 izvedli ukrepe v plačnem sistemu javnih uslužbencev: napredovanje zaposlenih, ugotavljanje in delitev delovne uspešnosti...

Zdi se, da so plače iz javnih sredstev za te posameznike, skupine, ki imajo avtorske pogodbe, podjemne pogodbe, s.p.-je, d.o.o.-je zgolj varnostna socialna kategorija, prihodki iz drugih dejavnosti pa dodatna boniteta. Te dejavnosti pa se opravljajo marsikje tudi na račun kvalitete dela v rednem delovnem času ter so »nedotakljiva kategorija«. Velika skupina zaposlenih, ki si to lahko privoščijo (si privatizira delovni čas) meni, da je nedotakljiva ter lahko dela kar hoče in kolikor hoče, ker tudi tukaj za mnoge ne velja, da bi se ugotavljalo kaj delajo in koliko v rednem delovnem času in koliko so na ta račun »odsotni«. To ni nikjer natančno merljivo in tudi ni znano, da bi bil v zvezi s tem uveden postopek o ugotavljanju odgovornosti.

Predlagamo, da se prouči in tam kjer je potrebno v sistemskem zakonu uvede konkurenčna klavzula, z določenimi omejitvami, prepovedmi in zapovedmi, kaj in koliko je potrebno narediti v predpisanem delovnem času, da bi se take anomalije zamejile in tudi odpravile.

Lep pozdrav!

Drago Ščernjavič,
Sekretar ROS